

Guías Docentes 2016/2017

Materias Optativas

CONTIDOS DIXITAIS CURRICULAIS										CÓDIGO			
MATERIA	OPTATIVA					TITULACIÓN	Título Superior de Música						
ESPECIALIDADE	TODAS					ITINERARIO	TODOS						
CARÁCTER	OPTATIVA					TIPO DE CLASES	COLECTIVA						
DEPARTAMENTO	VENTO METAL					COORDINADOR/A	JESÚS VICENTE						
N.º CUADRIMESTRE	1	H. lectivas/semana			2	H. lectivas/ cuadrimestre			32	HORAS/ ECTS	30	ETCS totais da disciplina	6
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		IDIOMAS				
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	OUTROS IDIOMAS*				
ETCS/ CUADRIMESTRES					6	6			ECTS de formación instrumental complementaria (Só instrumento principal)				
*Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, recibirán as clases das disciplinas de carácter individual no idioma especificado no seu acordo de Formación. Nas demais disciplinas, poderán recibir asistencia e orientación dos seus Titores nos "outros idiomas" citados nesta programación sen que iso implique que as clases sexan impartidas neses idiomas.													
DOCENTES	Consultar táboa anexa												
DESCRIPCIÓN DA DISCIPLINA	Investigación, aprendizaxe e uso práctico de ferramentas e recursos dixitais e/ou online que nos axuden na nosa práctica como intérpretes, investigadores ou docentes. O uso produtivo de internet máis aló do facebook.												
COÑECEMENTOS/REQUISITOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.												
2. Competencias													
Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)													
TRANSVERSAIS	T1, 2, 3, 6, 7, 11, 13, 15												
XERAI	X8, 21, 24, 25												
ESPECÍFICAS	E4, 6, 8, 10												
3. Obxectivos													
DESCRIPCIÓN										COMPETENCIAS			
Ser conscientes das posibilidades que nos brinda internet e o entorno dixital en recursos e ferramentas diversas.													
Coñecer estes recursos e familiarizarse con este contorno.													
4. Contidos													
TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS									SESIÓNS		
I	Blogs Dixitais.	Coñecer as posibilidades que brindan estes recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.									1 a 3		
II	Ferramenta Google										1 a 3		
III	Tratamento Imaxens										1 a 3		
IV	Tratamento Audios										1 a 3		
V	Tratamento Vídeos										1 a 3		
VI	Ferramentas do profesor.										1 a 3		
VII	Software para músicos.										1 a 3		
VIII	Ferramentas online (Muros, escritorios...)										1 a 3		
Total de sesións por cuadrimestre										16			

5. Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Presenciais	Clases					31	31			
Presenciais	Tutorías					1	1			
Non presenciais						148	148			
Total de horas cuatrimestrais						180	180			

6. Descriptores de Planificación

TIPO DE ACTIVIDADE	DESCRIPCIÓN DA METODOLOXÍA
Actividades introductorias	Trátase de actividades encamiñadas a explicación dos exercicios técnicos e métodos a practicar nas diferentes sesións, e tamén as actividades de explicación das obras de concerto.
Exposición maxistral	exposición de cada una das obras de concerto sen desligar aspectos técnicos dos musicais.
Exposición práctico-teórica	exposición do traballo do alumno ou alumna na aula.
Práctica individual	tempo de estudo do alumno ou alumna do traballo de clase.
Lectura guiada de fontes	instrucións sobre fontes de información para o estudo da literatura do trombón.
Pescuda de información	tempo de investigación de información adicional ao traballo de aula propostos polo profesor.
Seminarios	tempo do alumno ou alumna adicado a seminarios de trombón.
Actividades complementarias	titorías, actividades participando co trombón, exposición e debates, etc...
Probas de avaliación:	tempo adicado as diferentes probas ordinarias de avaliación.
Revisión da avaliación:	tempo adicado a revisión das probas de avaliación da materia.

7. Avaliación

ORDINARIA			
CONTINUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
CLASE E TAREFAS	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos.	50	TODAS
CLASE E TAREFAS	Participar, traballar en equipo e mostrar una educación acorde co o nivel educativo	50	TODAS
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.			
ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
EXAME	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	50	TODAS
EXAME	Realización de diversas actividades dixitais das programadas.	50	TODAS
EXTRAORDINARIA			
FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
EXAME	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	50	TODAS
EXAME	Realización de diversas actividades dixitais das programadas.	50	TODAS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

Cuenta Google, wordpress, aplicaciones google, audacity, editores de imágen, audio e video, partify, delicious, recursos online.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

9. Observacións

Introdución á música tradicional galega										CÓDIGO		
1. Datos da disciplina												
MATERIA	INSTRUMENTO /VOZ						TITULACIÓN	Título Superior de Música				
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN						ITINERARIO	IMTP				
CARÁCTER	C) Optativa						TIPO DE CLASES	Colectiva				
DEPARTAMENTO	IMTP						COORDINADOR/A	Consultar táboa anexa				
N.º CUADRIMESTRE	1	H. lectivas/semana		2	Horas lectivas /cuadrimestre		34	HORAS/ ECTS	30	ECTS totais da disciplina		6
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		IDIOMAS	Galego / Español		
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	OUTROS IDIOMAS*			
ETCS/ CUADRIMESTRE					6				ECTS de formación instrumental complementaria (Só instrumento principal)			
*Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, recibirán as clases das disciplinas de carácter individual no idioma especificado no seu acordo de Formación. Nas demais disciplinas, poderán recibir asistencia e orientación dos seus Titores nos "outros idiomas" citados nesta programación sen que iso implique que as clases sexan impartidas neses idiomas.												
DOCENTES	Consultar táboa anexa											
DESCRIPCIÓN DA DISCIPLINA	Esta materia céntrase no achegamento á música tradicional de Galicia a nivel básico, tanto na interpretación como no coñecemento de fontes bibliográficas e gravacións históricas. Traballarase tanto a música instrumental como a música vocal, con especial atención ás danzas e ritmos tradicionais.											
COÑECEMENTOS/REQUISITOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.											
2. Competencias												
Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)												
TRANSVERSAIS	1, 2, 3, 7, 8, 13, 16, 17											
XERAIS	1, 2, 3, 6, 7, 10, 17											
ESPECÍFICAS	2, 7, 8											
3. Obxectivos												
DESCRIPCIÓN										COMPETENCIAS		
Achegarse á música tradicional galega á través da interpretación colectiva, estudo e escoita do repertorio máis representativo da mesma.										TODAS		
Coñecer os ritmos básicos relacionados coa danza en Galicia.										TODAS		
Traballar á ornamentación como parte fundamental da música tradicional.										TODAS		
Achegarse aos distintos tipos de cantares en función dos seus usos e funcións.										TODAS		
Coñecer as formacións máis habituais dentro da música tradicional en Galicia.										TODAS		
Coñecer as fontes das que dispomos relacionadas coa música tradicional.										TODAS		
4. Contidos												
TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS								SESIÓNS		
I	DANZAS	Ritmos, estrutura, acentuación, instrumentación, estilo e carácter dos ritmos máis representativos na música para baile. Muiñeira, Xota, Agarrados, outros.								2		
II	Ornamentación na música tradicional de Galicia	2.1 Diferenciación entre ornamentación melódica e articulacións. 2.2 Colocación e interpretación da ornamentación en cada instrumento, con especial atención á voz. 2.3 Improvisacións e variacións como elementos imprescindibles na interpretación da música tradicional.								2		
III	CANTARES: clasificacións	3.1 Cantares relacionados cos oficios: arrieiro, canteiro, afador, mariñeiro, etc. - 3.2 Cantares de Nadal: Reis, Manueles, Xaneiras, etc 3.3 Cantares relacionados cos traballos agrícolas: labradas ou sachadas, esfolladas, sega, etc. 3.4 Cantares relacionados co procesamento do liño: arrigadas, espadeladas, fiadas, etc. 3.5 Outros cantos.								3		
IV	Formacións representativas	4.1 A figura do solista (Instrumentos principais), o grupo de pandereiteiras, as murga, as charangas, etc.								3		
V	Fontes	5.1 A música tradicional rexistrada. Gravacións históricas en audio e vídeo. 5.2 Principais informantes e compiladores. 5.2 Cancioneiros e publicacións de interese								3		
VI	Análise	Análise das músicas de tradición oral								4		
Total de sesións por cuadrimestre										17		

5. Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Presenciais	Clases e probas						36			
Non presenciais	Traballo persoal						144			
Total de horas cuadrimestrais							180			

6. Descriptores de Planificación

TIPO DE ACTIVIDADE	DESCRIPCIÓN DA METODOLOXÍA
Exposición maxistral	O profesor realizará exposición teórico-práctica dos contidos a traballar.
Posta en común	En todas as sesións haberá tempo para debatir e poñer en común o traballo individual realizado fóra da aula, así como de facer reflexión sobre lecturas e audicións suxeridas.
Práctica	Interpretación de música tradicional, especialmente cantares.
Traballo persoal	Corresponde coas tarefas que o alumnado realiza individualmente, previas indicacións nas sesións presenciais.

7. Avaliación

ORDINARIA

CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo de aula	O profesor elaborará un libro de aula no que figurarán os contidos de cada sesión cos comentarios sobre a resolución de cada un deles. Tamén figurará a data de cada sesión, o traballo pendente para a próxima sesión, as faltas de asistencia e as anotacións correspondentes ao rendimento de cada alumno.	45%	TODAS
Exame escrito	Proba escrita sobre temas traballados na aula e identificación de audicións relacionadas.	35%	T2, T8, T16, T17
Audición pública	Audición ao público onde se exporá o traballado. As obras deberán interpretarse de memoria por parte de todos os membros da agrupación.	15%	T1, T2, T3 X7, X17, E2
Actividades	Valorarase tamén a participación activa en actividades relacionadas coa materia, organizadas polo centro, como cursos, charlas, seminarios, concertos, funcións escénicas, etc. De non existir tal actividade esta porcentaxe da nota recaerá no traballo semanal recollido no libro de aula.	5%	T16, T17

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso ocorra, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame escrito	Proba escrita sobre os temas contidos nesta programación e identificación de audicións relacionadas.	70%	TODAS
Audición	Pequena interpretación de música tradicional sobre instrumento ou voz. En caso de necesitar un conxunto, o alumno aportará os acompañantes necesarios	30%	T1, T2, T3 X7, X17, E2

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame escrito	Proba escrita sobre os temas contidos nesta programación e identificación de audicións relacionadas.	70%	TODAS
Audición	Pequena interpretación de música tradicional sobre instrumento ou voz. En caso de necesitar un conxunto, o alumno aportará os acompañantes necesarios	30%	T1, T2, T3 X7, X17, E2

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

CALLE, José Luis. Aires da terra. La poesía musical de Galicia. Madrid, 1999.
 GONZÁLEZ, Daniel. Así canta Galicia. Ourense, 1963.
 INZENGA CASTELLANOS, José. Cantos y bailes populares de España. Madrid, 1888.
 LÓPEZ COBAS, Lorena. Historia da música galega. Ed. Ouvirmos, 2013
 MARTÍNEZ TORNER, Eduardo e BAL Y GAY, Jesús. Cancionero Gallego. Fundación Pedro Barrié de la Maza. A Coruña, 2007 (facsimil da edición de 1973).

RIVAS, X. L. e IGLESIAS, B. (Mini e Mero). Cantos, coplas e romances de cego I e II. Ophiusa, 1999
SAMPEDRO Y FOLGAR, Casto e FILGUEIRA VALVERDE, José. Cancionero musical de Galicia. Fundación Pedro Barrié de la Maza. A Coruña, 1982 (facsimil da ed.1942).
SCHUBARTH, D. e SANTAMARINA, A. Cancioneiro popular galego. Fundación Barrié de la Maza. A Coruña, 1984.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

CAMAFEITA, Olga. A música popular en Galicia. Traballo fin de carreira. Vigo, 2002
CARPINTERO, Pablo. Os instrumentos musicais na tradición galega. Difusora. Ourense, 2009.
CASAL, Xosé e CARRO, P. Música folklórica galega. Inespal metal. A Coruña, 1996.
GONZÁLEZ, Clodio. As festas cíclicas do ano. Manuais do Museo do Pobo Galego. Noia, 1991.

GRAVACIÓNS

AIRES DA TERRA. VR0101 da colección A Tiracolo. Ed. Ouvimos. 2004. (copia do orixinal de 1904 gravado en París).
GAITEIROS DE SOUTELO. Terra de Montes. VR0108 da colección A tiracolo. Ed. Ouvimos. 2004 (copia do orixinal de 1928 gravado en Ourense).
LOMAX, Alan. The spanish recordings. Galicia. Rounder. 1952
SANTALICES, Faustino. Gravacións históricas de zanfona 1927-1949. Regal / Boa
Recollidas de campo de diferentes fontes privadas

9. Observacións